

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/54/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010701
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Deák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6718010701.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom dňa 6. augusta 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Deáka a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., o odvolaní obžalovaného E. O. proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/143/2018 zo dňa 12.04.2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 3T/143/2018 zo dňa 12.04.2019 vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.
Krajský súd rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

o d s u d z u j e

obžalovaného E. O., nar. XX.XX.XXXX, podľa § 208 ods. 3, § 37 písm. m), § 38 ods. 4, § 39 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 6 (šesť) rokov.
Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obž. E. O. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr.zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby od roku 2010, približne dva mesiace po návrate z výkonu trestu odňatia slobody do 20.2.2018 v spoločnej domácnosti na adrese B. R., G. XX/XX, okres B. opakovane spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej družke L. H., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom G. č. XX/XX, B. R., najmä tým, že opakovane a nepravidelne hlavne pod vplyvom alkoholu jej rôznym spôsobom vulgárne nadával, fyzicky na ňu útočil udieraním a bitím do tváre, hlavy a iných častí tela, kopaním, ťahaním za vlasy, vyhrážaním sa jej zabitím, občasným vyhánaním z domácnosti, pričom toto jeho vyššie uvedené konanie vyústilo dňa 20.02.2018, kedy v čase približne medzi 16.30 h až 17.00 h v rodinnom dome na ulici G. č. XX/XX v obci B. R., okres B. pri slovnej potýčke, pri ktorej sa viackrát vyhrážal zabitím svojej družke, sa s nožom v ruke vyhrážal svojej družke L. H., kedy od nej žiadal peniaze na alkohol so slovami: „daj mi tie peniaze a keď tie peniaze nedáš, zabijem Ťa" a nútil ju, aby mu vydala hotovosť vo výške 40,-Eur, čím vyššie uvedeným konaním spôsobil svojej družke L. H. dlhodobé psychické a telesné utrpenie a bolesti, opakované obavy o život a zdravie a tiež rôzne drobné zranenia bez potreby lekárskeho ošetrenia, kedy dňa 20.2.2018 bola poškodená nútená privolať hliadku PZ a zároveň od presne nezistenej doby od roku 2012 do 20.02.2018, v spoločnej domácnosti na adrese B. R., G. XX/XX, okres B. opakovane spôsobil psychické utrpenie synovi E. K. O., nar. X.X.XXXX, bytom B. R., G. č. XX/XX, najmä tým, že opakovane a nepravidelne pod vplyvom alkoholu mu rôznym spôsobom vulgárne

nadával, vyhánal ho z domácnosti, vyvolával v ňom strach, vyhrážaním sa, že ho zabije, ponižoval ho nadávaním do darmožráčov, čím uvedeným konaním spôsoboval svojmu synovi E. K. O. v uvedenom období psychické utrpené, opakované obavy o život a zdravie a nadbytočné stresy, z ktorého dôvodu sa okrem iného nemohol sústrediť na prípravu v škole a iné činnosti,

s výnimkou skutku, za ktorý bol obžalovaný právoplatne odsúdený trestným rozkazom OS Zvolen OT 132/15 zo dňa 23.10.2015, kde sa obžalovaný dopustil prečinu nebezpečného vyhrážania podľa 360 ods. 1,2 písm. a), b) Tr. zákona na tom skutkovom základe,

že

dňa 21.10.2015 v čase okolo 18.00 hod. vo B. R. na ul. G. XX, okres B., sa vyhrážal svojej družke L. H., nar. XX.XX.XXXX tak, že po tom, ako odmietla utrieť zašpinenú zem ju fyzicky napadol na dvore domu tak, že jej dal odzadu facku na líce, pričom v ruke nad hlavou držal kuchynský nôž a povedal jej, že ju pichne a dnes už dýchať nebude, následne zapichol nôž do drevárne, pričom L. H. následne odišla do domu k deťom a zamkla sa s nimi v spálni, nato prišiel ku dverám spálne, kde päťou a nohou rozbil sklenenú výplň dverí, pričom kričal zabijem ťa, dneska tu dýchať nebudeš, čím vzbudil u nej dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční.

Bol za to odsúdený podľa § 208 ods. 3, § 37 písm. m/, § 38 ods. 4, Tr.zák. k trestu odňatia slobody na 9 rokov a 8 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr.zák. bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradená do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr.zák. bolo obžalovanému uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, ktoré podľa § 74 ods. 2 Tr.zák. potrvá dovtedy, kým to bude vyžadovať jeho účel.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostredníctvom obhajcu, aj sám, v zákonnej lehote odvolanie. V odvolaní cestou obhajcu uviedol, že napáda rozsudok do viny, keďže poškodená vypovedala o jej týraní až po 8 rokoch, čo spochybňuje vierohodnosť tejto výpovede. Spochybňuje tiež výsledok znaleckého skúmania J.. D., ktorá nemá odborné zameranie sexuológiu, napriek tomu sa vyjadrovala k orientácii E. K. O., čo spochybnil znalec H.. Y.. Má tiež za to, že prvostupňový súd sa nevysporiadal s výpoveďou svedkyne H.. U. F., ktorá pri zisťovaní pomerov v domácnosti obžalovaného vypočúvala aj poškodenú, ktorá sa nesťažovala na nevhodné správanie obžalovaného voči nej. Odvolanie smerovalo aj do trestu, keďže odvolateľ uvádza, že ani jeden z poškodených netrpel syndrómom týranej osoby a to je okolnosť, ktorá umožňuje použitie ust. § 39 ods. 1 Tr.zák. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne aby ho krajský súd spod obžaloby oslobodil alebo zrušil výrok o treste a uložil mu miernejší trest odňatia slobody.

Obžalovaný v odvolaní, ktoré podal sám, uviedol, že jeho družka po výkone trestu vyvinula iniciatívu, aby obnovili prerušené súžitie a chceli spoločne dosiahnuť, aby im boli zverené opätovne deti. Tieto deti boli medzičasom v detských domovoch. Po obnovenom súžití sa nikdy neuchýlil k tomu, aby družku a syna týral, napokon so synom mal pekný vzťah. Syn nepredložil ÚPSVaR potrebné doklady a preto jeho rodina prišla o príjem rádovo okolo 150,- €. Potom, keď sa ich vzťahy zhoršili, syn si vymyslel, že ho týral. Jeho družka tvrdí, že chcela byť s ním, i keď hneď ako bol vzatý do väzby, začala si s iným mužom. Podľa neho jeho družka klame, keď tvrdí, že ju fyzicky napádal. Toto tvrdí preto, aby si mohla užívať aj s ďalším partnerom dom. V odvolaní poprel, aby od družky pýtal peniaze, podľa neho to bola družka, ktorá ho psychicky týrala a tiež sa nestarala o deti a pila alkohol. Nie je pravdou, aby družku vyhadzoval z domu, podľa neho to bola práve družka, ktorá nahovorila syna k nepravdivej výpovedi.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je sčasti dôvodné, najmä čo sa týka uloženého trestu.

Krajský súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že okresný súd vykonal všetky dostupné dôkazy, tieto zhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti. Dospel následne potom k správnym skutkovým zisteniam a tiež k správnym právnym záverom.

Obžalovaný od počiatku popieral spáchanie žalovaného trestného činu. Obhajoval sa tým, že aj keď dochádzalo k hádkam medzi ním a poškodenou, ale bolo to kvôli tomu, že poškodená zanedbávala starostlivosť o deti a domácnosť a tiež pila alkohol. Obžalovaný popieral, že by poškodenej pri takýchto hádkach nadával. V jednom prípade jej dal facku a povedal jej, aby odišla z domu, inak bude zle. Priznal tiež, že v danom období pil častejšie alkohol, pretože sa nedokázal zmieriť so smrťou svojej dcéry. Odmietol tvrdenie, že by sa zle správal voči svojmu synovi. Ten ho nemal rád, lebo mu viacero vecí prikázal, čo sa poškodenému nepáčilo.

Obžalovaný bol usvedčovaný výpoveďou svojej družky L. H. a výpoveďou svojho syna E. K. O.. Družka obžalovaného popísala, ako ju potom, čo si vypil, bil, vyhrážal sa jej zabitím a musela utekať z domu. V minulosti bol odsúdený za to, že ju pichol nožom. Obžalovaný jej často hrubo nadával aj keď bol triezvy, inokedy bolo zase všetko v poriadku, následne opäť začal piť a všetko sa znovu opakovalo. Správanie obžalovaného sa veľmi rýchlo menilo v závislosti od jeho nálad a frekvencia, keď sa voči nej správal zle, sa stále zväčšovala. Ako ďalej uvádzala, často od nej pýtal peniaze na alkohol a keď mu ich nedala, začal byť voči nej zlý a agresívny. Potvrdila, že niekedy sa vyhrážala obžalovanému privolaním polície. Uvádzala, že obvyčajne jej rôzne príkoria spôsoboval v obydli, niekedy susedia mohli aj počuť, ako sa voči nej správa, ale stavali sa k tomu nevšímavo. Takéto správanie obžalovaného voči poškodenej potvrdil aj syn obžalovaného E. K. O.. Ten uvádzal, že obžalovaný sa takto správal voči poškodenej veľmi často, ale najmä v čase vyplácania sociálnych dávok, keď zlé zaobchádzanie s poškodenou bolo v takomto prípade skoro pravidlom. Vedel, že obžalovaný za zlé správanie voči poškodenej bol aj vo väzení. Keď sa obžalovaný vrátil z väzenia, boli aj so súrodencami zverení do starostlivosti rodičov, čo on nechcel, lebo v detskom domove mu bolo lepšie a mal tam pokoj. Vytýkal aj matke, že keď obžalovaný išiel do väzby, odišla s iným mužom a on ako najstarší zo súrodencov sa musel o nich postarať.

Aj svedkyňa H. L., sociálna pracovníčka, potvrdila, že poškodená sa zhruba od r. 2010 sťažovala na obžalovaného, že pije, berie jej peniaze na pitie a automaty, sťažovala sa aj na fyzické útoky zo strany obžalovaného a na pitie obžalovaného s kamarátmi. Obec riešila rodinu obžalovaného preto, lebo deti nechodili do školy. Ako uvádzala, bola svedkom toho, keď obžalovaný poškodenej nadával a nadával aj synovi E. K. O..

Znalec psychiater obžalovaného označil za osobnosť abnormne štrukturovanú, s rysmi impulzivity, čo je považované za trvalú poruchu osobnosti, neznižujúcu ovládacie a rozpoznávacie schopnosti.

Znalkyňa psychiatrička a psychologička nezistili u poškodenej sklony ku konfabuláciám, i keď sa jedná o jednoduchú osobnosť. Nemá sklon ku klamstvu ani k skresľovaniu informácií. Správanie obžalovaného pod vplyvom alkoholu u poškodenej spôsobovalo dlhodobé fyzické a psychické utrpenie. Jej osobnosť ale nevykazuje trvalé poškodenie z dôvodu spolužitia s obžalovaným, neboli zistené u nej ani psychotraumatické problémy, pretože u poškodenej sa jednalo o dlhodobu štandardnú situáciu, spočívajúcu vo verbálnych a fyzických konfliktoch a poškodená po odznení konfliktu dokázala fungovať a uspokojiť sa aj psychicky.

Znalkyne psychiatrička a psychologička zistili, že poškodená E. K. O. netrpí duševnou chorobou a nejaví známky týranej osoby. Nemá sklony k zľahčovaniu a udalosti popisuje pravdivo ako ich prežíval spôsobom zodpovedajúcim jeho intelektu. Poškodený sa kriticky vyjadril nielen k obžalovanému ako otcovi, ale aj voči matke poškodenej. Za najšťastejšiu časť života považoval život v detskom domove. Znalkyňa psychologička sa vyjadrila aj k pohlavnej orientácii poškodeného, kde sa nezhodla so závermi H. Y.. Táto skutočnosť nemala vplyv na objasňovanie skutočností dôležitých pre závery o vine obžalovaného, čo je odpoveďou na jeden z odvolacích dôvodov obžalovaného.

Svedkovia, ktorých poškodená označila za osoby, ktoré pili s obžalovaným v ich domácnosti G. L., K. C. a H. O. ako kamaráti obžalovaného uvádzali, že neboli svedkami zlého zaobchádzania zo strany obžalovaného vo vzťahu k poškodenej. Naopak označovali poškodenú za osobu, ktorá vytvárala v domácnosti nesprávnu atmosféru a ktorá sa riadne nestarala o deti, pričom vyhľadávala kontakty s inými mužmi. E. K. O. svedkovia označili za mladého človeka, ktorý sa vyhýba práci a správa sa arogantne.

Vychádzajúc z dôkazov ani krajský súd nemal pochybnosti o vine obžalovaného, ktorého správne uznal okresný súd vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr.zák., pretože blízkej osobe (teda svojej

družke a svojmu synovi) spôsoboval fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním stresu a iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické a psychické zdravie a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, teda po dlhší čas.

Za trestný čin, ktorého sa obžalovaného dopustil, je hrozené trestom odňatia slobody na 7 rokov až 15 rokov, navyše obžalovanému priťažovalo, že v minulosti už bol súdne trestaný. Okresný súd potom uložil obžalovanému trest odňatia slobody na 9 rokov a 8 mesiacov, pričom uložený trest vzhľadom na okolnosti prípadu sa javil ako neprimerane prísny, pričom aj obžalovaný sa dožadoval v odvolaní uloženia nižšieho trestu. Krajský súd zobral v úvahu tak, ako to popísal aj syn obžalovaného a poškodenej, že i poškodená v čase, keď bol obžalovaný vzatý do väzby, ale i predtým, vyhľadávala známosti, pričom sa prestala starať o domácnosť a deti a starostlivosť ponechala na syna ako najstaršieho zo súrodencov. Čiže do určitej miery poškodená dávala obžalovanému zámenky na zlé zaobchádzanie. Obžalovaný ako osobnosť so sklonsmi k výbušnosti sa potom voči poškodenej správal neadekvátne a protizákonne. Nemožno nevidieť, že poškodená netrpela syndrómom týranej osoby, keďže takéto správanie páchatela v tomto etniku nie je ničím výnimočným. Krajský súd zohľadňujúc všetky tieto skutočnosti dospel k záveru, že u obžalovaného možno použiť zmierňujúce ustanovenie a za aplikácie tohto ustanovenia potom uložil obžalovanému trest pod spodnou hranicou zákonom určenej trestnej sadzby vo výmere 6 rokov. Tento trest podľa názoru krajského súdu bude dostatočný na prevýchovu obžalovaného a bude výchovne vplývať aj na ostatných členov spoločnosti.

Krajský súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože v minulosti už bol vo výkone trestu odňatia slobody. Vychádzajúc z uvedeného preto krajský súd zrušil výrok o treste, tomuto uložil trest miernejší, pričom výrok o uložení ochranného protialkoholického liečenia zostal zrušením nedotknutý.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.